

Nr 312.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.; given Stockholms slott den 10 maj 1937.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.

GUSTAF.

K. G. Westman.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien
m. m.

Härigenom förordnas, att 4 § lagen den 5 mars 1937 angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m. skall er-
hålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

4 §.

I fråga — — — tjänsten så kräver,
att tillse — — — 3 § sägs, samt
att tillse att med fartyget icke föres krigsmateriel till Spanien.
Åsidosätter befälhavare — — — med dagsböter.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad
uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 maj 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, *fråga om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.* samt anför därvid:

»Genom lagen den 5 mars 1937 (nr 61) hava bestämmelser införts för att hindra frivilliga att ansluta sig till de stridande parterna i det spanska inbördeskriget. Såsom angivits i den proposition till årets riksdag (nr 125), som ligger till grund för nämnda lag, hava dessa bestämmelser utarbetats i nära anslutning till de förslag, som från den internationella s. k. non-interventionskommittén i London framlagts för de europeiska staterna i syfte att begränsa stridigheternas omfattning i Spanien och minska risken för internationella förvecklingar mellan andra länder. I samma syfte har redan tidigare i olika länder, däribland Sverige, genomförts förbud mot export av krigsmateriel till Spanien. För att skapa ytterligare garantier mot att dylika varor transporteras till de stridande parterna, har en av non-interventionskommittén tillsatt underkommitté å sammanträde den 23 mars 1937 beslutat underställa de europeiska staterna frågan om införande av bestämmelser till förhindrande av att fartyg, som hava rätt att föra dessa staters flaggor, frakta vapen och annan krigsmateriel till spanska hamnar.

Med anledning härav har inom justitiedepartementet upprättats ett förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § i den förut omnämnda lagen den 5 mars 1937. Detta lagförslag — vilket ålägger befälhavaren å fartyg som anlöper spanskt territorium att tillse, att dit icke föres krigsmateriel med fartyget — har därefter remitterats till kommerskollegium för inhämtande av dess utlåtande.

Kommerskollegium har förklarat, att det remitterade förslaget icke föranledde någon erinran från kollegiets sida.

*Departements-
chefen.*

De skäl som föranlett vårt lands deltagande i den redan genomförda non-interventionslagstiftningen synas påkalla, att Sverige biträder även det nu väckta förslaget om en utvidgning av denna lagstiftning, varigenom ökade förutsättningar skulle beredas för ett effektivt genomförande av non-interventionspolitiken i Spanien. I flera utländska stater, däribland Danmark och Norge, hava bestämmelser av nu ifrågavarande slag redan blivit införda. Jag finner mig alltså böra förorda framläggandet av ifrågavarande lagförslag. Erforderliga föreskrifter rörande vilka varor som skola inrymmas under uttrycket krigsmateriel i den föreslagna lagtexten torde med stöd av 9 § i lagen lämpligen kunna utfärdas i administrativ ordning. Tiden för den nya bestämmelsens ikraftträdande torde böra bestämmas till dagen efter den, då lagen utkommit från trycket.»

Föredraganden hemställer därefter, att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar,¹ måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Wilhelm von Schwerin.

---

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 10 maj 1937.

Närvarande:

justitierådet AFZELIUS,
regeringsrådet ASCHAN,
justitieråden FORSBERG,
SANDSTRÖM.

Enligt lagrådet den 8 maj 1937 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 7 maj 1937, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Herman Zetterberg.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Wilhelm von Schwerin.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 maj 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, lagrådets denna dag avgivna utlåtande över det den 7 maj 1937 till lagrådet remitterade förslaget till *lag om ändrad lydelse av 4 § lagen den 5 mars 1937 (nr 61) angående åtgärder för att förhindra frivilligas deltagande i inbördeskriget i Spanien m. m.*

Med förmälan att lagrådet lämnat förslaget utan anmärkning och under framhållande att proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen synes kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlåtande i allmänhet stadgade tid gått till ända, hemställer föredraganden att förslaget måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Tage Evers.